

21

RADICAL

COTIDIAN INDEPENDENT • SIBIU

Anul II
(CCIL)
Nr. 156
Vineri,
12
iulie
1991
3 lei

CUGETUL ZILEI

„Să ne păstrăm preajma sănătoasă.”

EMIL RACOVITĂ

Ratarea modelelor

Setea de putere și vanitatea au coagulat în elita oligarhiei comuniste o conjurație împotriva lui Ceaușescu, Secretar General al P.C.R., Comandant Suprem al Forțelor Armate, Președinte al Frontului Unității și Democrației Socialiste, Președinte ales și reales al Republicii Socialiste România.

Disprețul pentru procedura legală și ipocrizia funciară a comuniștilor au dus la înscenarea unui simulacru de proces în care să fie condamnați la moarte și executați Ceaușeștii, cărora li se asemănau și le luau locul. Prin tiranid, căci despre uciderea unor tirani a fost vorba, s-a pus capăt a ceea ce se numea epoca Ceaușescu (cam un deceniu, ignoranța oficială nu a observat cacofonia) și ceea ce metafora folclorică a numit „vechea dictatură și sinistra ei soție”.

Tiranidii erau la fel de străini și stingheri în relație cu democrația. Atrăgându-li-se atenția asupra acestor inadvertențe între realitate și declarații au etichetat, imprudent, ceea ce propuneau, drept democrație originală. Expresia a făcut carieră în umorul politic întrucât ilustrează semeția ignoranței și ipocriziei. Repede s-a trecut în cealaltă extremă. S-a apelat la modele, inițial ilustre iar, pe măsură ce vulpea nu ajungea la struguri, declarații acri, la modele ușor de realizat fără concesii ideologice.

Modelul suedez a fost primul indicat, pentru contribuția esențială a social-democrației în realizarea lui. Diferența de stare socială, culturală și economică dintre români și urmașii vikingilor și existența instituției regale în Suedia a dus la abandonarea lui. Propunerea domnului Iliescu s-a dovedit o gratuitate.

Și astfel, am rămas cu democrația originală.

Modelul austriac a fost indicat să îi ia locul, întrucât ar fi mai credibilă realizarea lui, a explicat cu suficiență politrucul, pardon, politologul pensionat, dl. Brucan. Dar conjurația care-l doborîse pe Ceaușescu a promis Moscovei un tratat de alianță. Austria este neutră.

Și astfel am rămas cu democrația originală.

Modelul francez a fost trecut cu timiditate la rînd, mergînd pe relațiile de afinitate cu poporul frate întrucît încît am declarat că sîntem francofoni, ca senegalezii, ciadienii, congolezii, malgașii. A fost numărat la grămadă al conducerii feseniste a țării. Caracteristicile modelului francez au fost greu de prins în tipare.

Și astfel am rămas cu democrația originală.

Modelul spaniol a fost prezentat sub motivația reușitei instaurării democrației consecutiv dictaturii. Au reieșit la o analiză sumară, două caracteristici deranjante pentru comuniștii de la București. În Spania nu a fost distrusă economia de piață iar refacerea ei în România nu intra în vederile Puterii. În Spania a fost reinstaurată, în drepturile ei, monarhia, ceea ce nu doresc cu nici un chip stăpînii comunisti ai României. Inițiativa

(continuare în pag. a III-a)

Ion UNGUREANU

Procuror contra Procuratură

Continuăm prezentarea interogatoriului luat de către reclamantul Nițurad Dumitru, pîritului Dumitrescu Constantin, în ședința publică din data de 4 iulie 1991:

33. N. D.: Dacă aveți cunoștință din ce cauză a fost chemată soția mea și ce răspuns a dat procurorului șef al Procuraturii Județene Ialomița?

33. D. C.: Nu știu.

34. N. D.: Dacă aveți cunoștință de faptul că soția mea a fost în audiență la procurorul șef al Procuraturii Județene Sibiu, ce a fost întrebata de acesta și ce răspuns a dat?

34. D. C.: Știu că a fost în audiență la procurorul șef Tulbure, însă nu eunosc ce

discuții au purtat.

35. N. D.: Care este aprecierea dvs. cu privire la obținerea locuinței din Sibiu str. Cetății nr. 14? Este legală sau abuzivă?

35. D. C.: Este legală.

36. N. D.: Dacă apreciați legală obținerea locuinței în litigiu, de ce a fost necesar să se intervină acum pentru aflarea situației mele familiale?

36. D. C.: Datorită sesizării procurorului șef de la Procuratura Locală Sibiu.

N. R.: Am luat legătura cu procurorul șef al Procuraturii Locale Sibiu care ne-a spus că nu a făcut nici un fel de sesizare către Procuratura Județeană Sibiu în ceea ce privește situația familială a

De la Heidelberg un premiu de 1000 D.M.

În involburarea provocată de căderea ceaușeștilor (și mai ales de instaurarea prin alegeri definite ca expresie a „voinței poporului” a unui legislațiv și a unui administrativ eminate comunist, preocupate să-și mențină pozițiile și în acest timp să sugă din avuția națională cît mai mult cu putință, după cum procedaseră cu egoism colegii de partid asasinati) grija pentru gospodărirea civică lipsește.

Forumul Democrat German din România, filiala Sibiu a inițiat un concurs de idei pentru rezolvarea arhitectonică a zonei de lângă Piața 1 Decembrie (în dreptul străzilor 9 Mai, Sării și Magheru). Prefectura locală și-a dat acordul, iar susținerea financiară este asigurată de „Cercul evanghelic de prieteni

Transilvania” din Heidelberg.

Documentația se ridică de la secretariatul FDGR, str. General Magheru 1-3, tel. 18145 contra sumei de 500 lei. Termenul de predare a proiectului este 30 iulie a.c. Premiul constă în 1000 DM, iar pentru următoarele cinci lucrări acceptate de către juriu se vor dărui cîte 500 lei.

Rezultatele se vor afișa într-o săptămînă de la predare.

Felicitări celor care au dovedit asemenea preocupare pentru salvarea patrimoniului atît de valoros al orașului Sibiu desfigurat în mod barbar ca atîtea alte ansambluri edilitare istorice din Giurgiu pînă în Botoșani, din Tirgoviște pînă în Oradea și din Rm. Vilcea pînă în Tulcea.

Succes și să auzim de bine.

I.U.

Secundele trecute se odihnesc pe ziduri ...

Foto: P. DUMBRAVEANU

Opoziție unită

Un singur pas mai trebuie făcut pentru a se culege rodul atîtor frămîntări și zbatări. Pentru România acest gest ar valora cît pentru păminteni aselenizarea americanilor. Ar fi echivalentă cu luarea în stăpînire a unui nou continent, cu intrarea într-o LUME NOUA.

E vorba de unirea opoziției înainte alegerilor. Aceasta poate însemna mult. Deși, dacă luăm în considerare mulțimea de partide satelit ale F.S.N.-ului, rezultatul final e totuși dificil de întrezărit.

Nu trebuie uitat că dezbinarea și fărîmîțarea au început demult, în vremuri ce țin deja de istoria nebuloasă a lui 1990 ... cînd un domn zimbitor a apărut în fața țării pentru a face tapaj de cunoștințele democraticești căpătate la Moscova. Atunci, un popor a intrat în extaz cînd Ion Iliescu a anunțat că 251 de oameni pot face un partid. Cum tot românul se vrea prim-ministru, teoretic prin

fața a aproximativ 55.000 de

COMUNICATE

Să fim alături și să sprijinim grupul de entuziaști care continuă editarea ziarului „21 — RADICAL”, considerăm că este o sarcină a noastră avînd în vedere că nu s-a abătut de la devisa înscrisă în titlu, libertate, democrație, adevăr, deviză pentru care luptăm și noi.

FORUMUL DEMOCRATIC ANTITOTALITAR SIBIU

★

Liga pentru Dreptate, Filiala Sibiu, se solidarizează cu acțiunea dîră și perseverentă a colectivului care semnează comunicatul din 9 iulie a.c. în „21 — RADICAL”. Salutăm, cu entuziasm, eforturile dumneavoastră, iubiți prieteni, pentru continuarea apariției ziarului, consecvenței democrației, adevărului și libertății, împotriva acțiunilor obstructioniste. „21 — RADICAL” a fost și rămîne pentru noi o alinare, oxigenul și pînea noastră de toate zilele în promovarea idealurilor de justiție pentru numeroșii nedreptațiți.

Comitetul de conducere

Citiți în pag. 2-3

**Zvonistul
♦ Tilharii ♦**

simpli cetățeni (14.000.000 : 251) s-a vînturat perspectiva de a lua locul lui Constantin Dăscălescu. După cum prin suflul a și mai multora (cei mai „modești”) licăreau speranțe de a ajunge miniștri de externe, secretari de stat, purtători de cuvînt, consilieri, prefecți, primari, șefi de agricultură pe județ, subșefi cu aprovizionarea pe comună, responsabili pe 5 fîmuri cu strînsul grînelor ș.a.m.d.

Toți au calculat greșit. Și doar unul bine, care a știut mai multă psihologie. Cert este că cel ales pentru „liniștea noastră” ne-a adus pe cap mineri și ne-a mai apropiat de Orient.

Istoria nu face doi bani dacă oamenii politici nu învață ceva din ea. Pătania cu cei „251”, cu partidele satelit și acțiunile de dezbinare practicate de F.S.N. trebuie să fi lăsat ceva prin memorie. Astfel încît, pasul acela mare, dar mare prin consecințe, să se realizeze.

Lucian FILIP

(continuare în pag. a III-a)

Camelia PENTELESCU

Rezultatul și diferența

O societate este cu atât mai democratică cu cât este mai tolerantă față de diferență. O societate în care domnește intoleranța față de diferență confundă unul dintre principiile fundamentale ale democrației, egalitatea, cu un scop / rezultat al totalitarismului de orice fel: dispariția individului în in-diferența masei, unde esența umană nu semnifică mai mult decât o cifră. O cifră cu care Absurdul face zilnic calcule. Dictaturii îi plac cifrele ca mijloace pentru rezultatele visate. Restul este indiferență...

Se pare că in-diferența ne-a

rămas moștenire ca a doua natură. În fiecare dintre noi supraviețuiește „cel mai iubit fiu” al masei indiferente. Fiecare crede că ceilalți nu-s decât cifrele necesare calculului lui. Dacă nu-i iese rezultatul, este gata să trimită în neant mulțimea de cifre. Cu vorbe. Cu gloanțe.

Acum știm cu durere că am participat la sacrul unui moment revoluționar, călcând peste niște formule de calcul. Ale cui? ne tot întrebăm de atunci încolo. Dictatorul a murit. Și totuși se fac calcule mereu deasupra capetelor noastre. Deci, tră-

iască dictatorul! Nimic nou sub soare!

Atunci ne-am simțit eliberați — simple cifre! — din memoria celui calculator paranoic. Și câtă încredere aveam în re-umanizarea noastră! În re-nașterea unui singur „cult”: al libertății. Al diferenței, de fapt. Măștile uniformizatoare au căzut. Dar am simțit, cu stupeoare și indignare, că nu simțem la fel, ci că fiecare gândește, vorbește, acționează altfel. Și am început să ne temem și să urim tocmai diferența. Tocmai șansa de-a ne schimba viața. După „alegeri libere”, când ne-am procopsit cu „aceiași peste tot”, avem iarăși trecutul nu viitorul înainte... Sintem — parafrazind sloganul unor vechi/noi oameni de bine — iarăși ce am fost și mai rău decât atât! Dacă dorim cu adevărat să trăim în democrație, nu trebuie să scoatem ci să introducem în calcul diferența. Căci nu poți fi liber decât dacă și celălalt este liber. Ea, diferența re-înviată prin sacrificiu, se cuvine a fi baza noii noastre vieți.

Dumitru CHIOARU

Gravură de Nicolae Brana

PSIHOLOGICĂ

Inteligența (III)

Dublul fundament al inteligenței — biopsihic și sociocultural explică faptul că performanțele comportamentului (conduitei) inteligent se datorează atât factorului biogenetic cât și factorilor de mediu și educație. Datorăm factorului biogenetic cantitatea și calitatea celulelor nervoase, plasticitatea sistemului nervos. De la aproximativ 380 gr cât cântărește la naștere creierul uman, la pubertate el ajunge la aproximativ 1400 gr.

Calitatea neurogenezei se datorează mielinizării fibrelor, a numărului și calității conexiunilor neuronale. Cercetările au dovedit că în ultimele luni de viață intrauterină și în primii 2 ani de viață extrauterină se constituie cele mai multe structuri cerebrale, că ramificarea dendritelor și a sinapselor nu se încheie înainte de 10—12 ani. Aceasta dovedește rolul stimulativ esențial al mediului socioeducational pentru a determina calitatea plasticității sistemului nervos și valorificarea ei.

Importanți pentru neurogeneză sînt factorii de comunicare bioelectrică, a celor metabolici, a enzimelor și mediatorilor chimici, a celor hormonal. Capacitatea practic infinită de adaptare inteligentă se datorează funcțiilor echipotenciale ale sistemului nervos. Deși leziunile frontale afectează comportamentul inteligent, preluarea funcțiilor de celelalte zone nervoase explică transferul funcțiilor și performanțelor comportamentale adaptative dobândite prin exercițiu în perioada posttraumatică.

Rolul mediului ambiant și socioeducational este decisiv pentru dezvoltarea capacităților biogenetice ale inteligenței. Neglijarea educațională a copiilor în primii ani de viață, pri-

varea de stimuli în principal, determină un retard biopsihic, fondul inteligent nefiind stimulat și exersat, ceea ce determină confundarea deficienței psihomotrice și socioafective cu retardul educațional. Exceptând deficiențele structurale și funcționale, copiii neglijati (mai cu seamă în primii ani de viață) sînt numai întârziati, dovadă fiind recuperarea lor în condiții normale de mediu educativ.

Un alt argument în favoarea rolului mediului educațional pentru dezvoltarea comportamentului inteligent este experiența copiilor sălbatici. Părăsiți de la naștere în pădure, ei au supraviețuit în compania animalelor; găsiți și readuși în mediul uman la 10—12 ani, ei au putut fi recuperați parțial (performanțele fiind la nivelul dresajului), deși se presupune că predispozițiile native ale comportamentului inteligent au fost normale la naștere. Intervenția cu întârziere de 10—12 ani nu a putut compensa absența stimulării și dezvoltării psihice.

În concluzie, stimularea timpurie senzorio-motrică, cognitivă, afectivă și volitivă are o importanță decisivă în primii ani de viață când se constituie structurile mentale de bază. Este necesară însă exersarea permanentă a comportamentului inteligent prin conținutul cultural al mediului socioeducational, în familie, în instituțiile de învățămînt, înzestrarea individului cu tehnice de autoinstruire și cu atitudini ale învățării de menținere și creative. Acestea sînt condiții obligatorii ale valorificării potențialului inteligent. Unele eșecuri educaționale se datorează nu absenței potențialului inteligent, ci neglijenței și erorilor manifestate în exersarea ei, în valorificarea ei.

Prof. univ. Elena MACAVEI

Exerciții de respirație

Rîsu-plînsu (II)

Mai răspunde și acum acel cineva cu „bine, dar nu mă plîng”, însă expresia nu mai are, de astă dată, nici un haz. Și nu atât pentru că i s-ar fi erodat valențele conotative sau pentru că acel bine ar fi trecut din nivelele „cunoașterii luciferice” în cele ale realității autentice (căci răul de pe vremea dictaturii a devenit pentru multă lume mai rău) ci pur și simplu pentru că spiritul nostru și-a amplificat, în acest interval, dimensiunea tragică. Nu-ți prea vine să rizi cînd te apasă o continuă angoasă existențială, cînd grija zilei de mîine îți colorează nopțile în alb, cînd simți cum te pîndește de după fiecare colț de stradă dulăul fricii, cînd vezi ce putregai a ieșit în cele din urmă din entuziasmul libertății cu care ne amăgeam sufletele în acel decembrie obscurantizat. Cui îi mai arde acum de bancuri (mai știe cineva vreun banc nou?), cine să se amuze la vulturile oximoronice ale cuvîntului, pe cine să mai mîngîie o întorsătură spirituală de frază? Ne tirăm zilele în urma unei căruțe sociale care nu duce în ea decât speranță (Doamne, de n-ar fi speranța, citiți nu s-ar culca sub pămînt înainte de vreme!), așteptăm din moment în moment să se îndeplinească o minune (dar ce minuni să mai fie posibile cînd, cu cît ni se pare că ne apropiem de Dumnezeu, cu atât ne îndepărtăm de el?) și, din cînd în cînd, ne mai certăm cu prietenii pe motive politice, tocmai atât cît refuzăm să ne certăm cu noi înșine, ori cît refuză Puterea să se certe cu noi.

Risul parodic, suculent pentru spirit, a fost înlocuit de risul crispat (al nostru) și de risul (pardon, zimbetul) bine dichisat cu vopsele al guvernanților. Îți vine cîteodată să și arunci cu cîte ceva în ecranul televizorului, cînd îl vezi pe primul ministru tîguindu-și buzele în timpul unei conversații pe sub care curge un rîu de negreală, sau cînd un alt ministru îi liniștește pe neliniștiți cu sofisme economice de un optimism deșăntat.

Vasile AVRAM

Câinii vagabonzi

De foarte mulți ani nopțile celor care locuiesc în cartierul Hipodrom sînt tulburate de lătrăturile câinilor vagabonzi. Aceste haite se adună în jurul containerelor pentru gunoarie și rătăcesc de la un container la altul devenind un pericol public pentru cel care se încumetă să străbată pe jos străzile și a-leile întunecoase ale cartierului.

Cred că situația nu e singulară în Sibiu. În Hipodrom e favorizată de vecinătatea cartierului cu satul Lupi și terenurile agricole din afara orașului. Satul Lupi e, se știe, un sat de oi și, chiar dacă acasă au puține oi, turmele fiind duse la pășunat, confrății baciului mioritic țin în ogrăzi o liotă de câni cărora le dau de mîncare cît să nu moară de

foame, după un obicei milenar al tagmei. Iar pe cîmpul dinspre Troiță, Calea Cisnădiei și Cimitirul Municipal bîntuie zeci de câni ai nimă-nui.

De altfel s-a scris și în „Cotidianul” despre această situație, a sporirii numărului de câni vagabonzi și a terorii pe care aceștia o răspîndesc. „Cotidianul” a semnalat cazuri la Brașov, la Ploiești și la București de oameni atacați de haitele de câni vagabonzi.

Trebuie să se facă ceva pentru protecția noastră. Pînă nu este prea tîrziu. Doamne, ferește de vreo molimă! („Se sparie gîndul”)

Nu cred că vom fi lăsați în voia soartei... Și dacă totuși nu se va lua o măsură concretă și de urgență, înseamnă că, așa cum nu le-a păsat celor care au fost la putere pînă în decembrie '89 și care ne-au făcut o viață amară, „viață de cîne”, nu le pasă de noi nici celor de la Palatul Cotroceni, de la Palatul Victoria și locatarilor

actuali ai bulevardului Primăverii (sau celor care sînt în serviciul lor, în fiecare localitate în parte din țara asta năpăstuită). Căci are cine la purta de grijă lor, celor de la Putere, astfel ca să fie asigurate sănătatea și bunăstarea vajnicilor creatori ai democrației originale.

Și noi, cei care în ruptul capului nu mai vrem să ducem viața de cîne de mai acum doi ani, printre multele belele ce trebuie să le suportăm sînt și câinii vagabonzi care ne dau tirocale, ne mîrîie, ne latră și, uneori ne mușcă. De parcă și aceștia (câinii vagabonzi) ar fi în slujba forțelor întunecoase care încearcă să înăbușe, iarăși, libertatea plătită cu sîngele celor mai curați dintre noi, care au murit sau au fost schilodiți în timpul Revoluției sau a „mineradei”. Sau poate câinii vagabonzi, sînt sufletele zbuciumate ale celor care se fac vinovați de suferințele noastre...

Ovidiu TOMULEȚIU

Tîlharii

În ziua, de astăzi nu este greu să ai un tanc dacă te strădui. După revoluție o mulțime de arme nu au fost recuperate. Așa că nu ne-ar mira dacă s-ar produce un atac la drumul mare sub amenințarea mitralierelor sau a pistoalelor. Dar „profesioniștii” noștri în ale jafului sînt mai modești. Folosesc de obicei o armă la îndemîna tuturor, cuțitul. Probabil există o ierarhie pe care o au acești infractori, pe treapta cea mai de sus aflîndu-se cei cu pradă „grasă”, pe cea mai de jos, micii „iubitori”, umilii hoți de buzunare, cei care jefuiesc copiii.

Pe această ultimă treaptă se află și Ihu Ilie și Armean Petrișor din Sibiu care îi je-

fiau pe elevi, ziua în amiaza mare. În perioada aprilie — mai 1991 au comis mai multe tîlharii asupra unor elevi. Furau bani, ceasuri și diverse obiecte pe care aceștia le aveau asupra lor. Oare cîți bani putea avea un elev din clasele mici asupra lui?

Amenințați cu cuțitul, speriați de moarte, copiii întindeau cu mîna tremurîndă cei cîteva bănuți pe care-i aveau.

Lipsa de putere și naivitatea victimelor au făcut ca ei să fie o pradă deosebit de ușoară.

Cei doi „oameni de afaceri” au fost prinși și așteaptă o „detașare” la Aiud sau într-o altă „stațiune”.

Dan Ioan BOGDAN

Procuror contra Procuratură

(Urmare din pag. 1)

că reclamantul Nițurad Dumitru este titular al contractului de închiriere pentru apartamentul din Slobozia, str. Mihai Basarab, bloc F. 2., ap. 20.

38. N. D.: Dacă s-au făcut copii dactilografiate după această notă de relații de către dactilografa Dănilă Monica din dispoziția dvs. și dacă vi s-au înmănat aceste copii?

38. D. C.: Nu. Nota de relații s-a primit prin telefax.
N. R.: În subsidiarul notei

de relații atașate la dosarul în cauză, ca probă dactilografiată se specifică faptul că aceasta este dactilografiată pentru că telefaxul nu era bine imprimat.

39. N. D.: În condițiile în care ați apreciat ca legală obținerea locuinței în litigiu de ce a putut convinge să soliciteți acea notă de relații?

39. D. C.: Intrucit procurorul șef ne-a sesizat.

N. R.: Vezi nota redactorului de la pct. 36.

40. N. D.: Din câte corpuri de clădire este format imobilul din str. Ilarie Chendi nr.37?

40. D. C.: Un singur corp de clădire.

41. N. D.: În câte etape a fost construit? Cînd a fost terminată construcția?

41. D. C.: Construcția nu este terminată.

42. N. D.: Dacă ați avut vreun aport material la construcția imobilului din str. Ilarie Chendi nr. 37?

N. R.: Instanța de judecată nu a admis întrebarea.

43. N. D.: Dacă ați solicitat pîrteii I.J.G.C.L. Sibiu renovarea locuinței din Sibiu, str. Cetății nr. 14?

43. D. C.: Da, renovarea acoperișului.

44. N. D.: Cînd?

44. D. C.: După încheierea contractului.

N. R.: Sintem în posesia informației că anterior încheierii contractului de închiriere pentru locuința din str. Cetății nr. 14, pîrteii Dumitrescu Constantin a comandat renovări-construcții la A.C.M. Buciumeni.

45. N. D.: Dăe ați contribuit dvs. și fiul dvs. efectiv la renovarea locuinței în litigiu, încă înainte de a fi repartizată de Primăria Sibiu, Procuraturii Județene Sibiu?

45. D. C.: Nu.

46. N. D.: Dacă dețineți în proprietate, prin cumpărare, un imobil situat în localitatea Mețiș?

N. R.: Instanța de judecată nu a admis întrebarea.

47. N. D.: Dacă mai dețineți și alte imobile în proprietate sau (și) în administrare în localitățile Mețiș, Amnaș și Hosman?

N. R.: Instanța de judecată nu a admis întrebarea.

48. N. D.: Dacă sînteți de acord cu rezilierea contractului de închiriere încheiat cu I.J.G.C.L. pentru locuința situată în Sibiu str. Cetății nr. 14?

48. D. C.: Nu.

(va urma)

CARTUȘ ZVONISTUL

Cine nu-l știe adumezînd pe centrul orașului după femei, aruncîndu-și prețios capul pe spate și privind pe sub sprîncenele strînse.

Ochelarii și-i poartă fudul pe vîrfu nasului și pășeste legănat cu mîinile la spate.

De muncit, „muncește” într-o întreprindere sibiană trăgînd chiulul. Plimbarea zilnică în timpul orelor de program prin centrul orașului pentru simpaticul „doctor”, fiindcă îi place să i se spună „doctore” deși nu este, a devenit un fel de drog.

Culege informații pe drum, le aranjează în mintea sa bolnavă, apoi le relansează obținînd efecte deosebite: „Ai auzit că ăla este hoț. Știi, cutare trăiește cu cutare. Nu credeam că respectivul este homosexual. Alălalt a fost securist... etc”.

Pozează în zăpăcit, notoriul nostru campion de birfe și zvonuri încercînd lumea, născînd tot timpul conflicte. Deși se face că lucrează într-o întreprindere unde lucrurile se cîntăresc exact, el nu este în stare să cîntărească nimic, nici măcar legile al căror specialist se consideră.

Face rău, se laudă și jubilează la fiecare subiect de birfă. Pentru el o paralizie a limbii ar fi fatală.

Dan Ioan BOGDAN

- ALBINA -

„revistă de cultură pentru sate”

... așa a fost concepută de însuși fondatorul ei, Spiru Haret, această publicație intrată în al 94-lea an de apariție.

De mai bine de un an încoace, revista s-a prîmînit serios, și-a diversificat și mărit rubricile, fiind o excelentă publicație pentru sate, dar fiind, cu adevărat o „revistă de cultură” — în care este întotdeauna ceva interesant — și bine scris! — de citit. Revista este vie, marchează evenimentele importante din viața neamului, a istoriei, culturii și literaturii române, răsplătindu-și cititorii — și nu numai pe cei de la sate.

Nu lipsește din nici un număr pagina de literatură, cea

de popularizare a științei, cea de magazin — echipa redacțională știind că, la sate, instituțiile absente pot fi suplinate cu folos, de presă.

Ca să nu rămînem în sfera generalităților iată nr. 5/1991 — ultimul văzut de noi în care se poate citi mult și bun: 100 de ani de la moartea unui cititor nedreptățit: Ion C. Brătianu; 125 de ani de la urcarea pe tron a lui Carol I; 1877 — 9 mai. Independență, mai întii, față de aliați; Procesele comunismului; Enigmele Terei; Orizont științific; Profesorul Emil Cioran; Hipnoza și marile ei posibilități; Titulescu și „Chestiunea Basarabiei”.

Satisfacă să vezi cît de bine e gospodărit un spațiu tipografic restrîns, încît să se găsească, totuși, o pagină întreagă pentru comentarea centenarului Ion Pillat și o jumătate dedicată lui Antina Ivireanu. Nu este uitată, în acest număr dens, nici problema satului actual — inclusiv a „culturii populare”. În sfîrșit, un număr bogat care satisface orice cititor — cît de exigent ar fi el — în cît ne întrebăm dacă nu este cazul ca Albina să devină bilunară, dacă nu săptămînală.

Livia BUCȘA

(va urma)

G. NISTOR

Ce trebuie să cunoască culegătorii și consumatorii de ciuperci (IV)

Tot din genul Amanita, fac parte alte două specii otrăvitoare: *Amanita muscaria* și *Amanita pantherina*.

Amanita muscaria (muscarită, pălăria șarpelui, burete șerpesc, bureți de gîze, crăițe nebune) are denumirea latină nească și cea populară de muscarită, provenite de la utilizarea ei pentru stîrpirea muștelor. Pălăria ciupercii se pune într-un vas cu apă și zahăr, iar muștele atrase de sucul dulce, sug și substanțele toxice provenite din ciupercă.

Crește în luminisuri și păduri de conifere, foarte rar de foioase.

Pălăria are culoare roșie sau roșie portocalie, acoperită cu solzi albi, este convexă, apoi întinsă, cu diametrul între 8—20 cm., umedă, cu marginea striată.

Lamelele distanțate, albe cu o tentă galbuie.

Piciorul alb, pînă la 25 cm. înălțime și 2,5 cm grosime, neted, dilatat la bază într-un bulb sferic, înconjurat de resturi de volvă (opincă) sub formă de verugi, în cercuri concentrice.

Inelul este membranos, alb sau galben, lăsat în jos.

Carnea albă-gălbuie sub pielea de la suprafață, are miros și gust dulce. În cazul consumării ei, produce intoxicații care debutează după maxim 3 ore, cu valuri de căldură, înroșirea tegumentelor, transpirație, salivare abundentă, micșorarea pupilelor. Apar apoi grețuri, di-

ree și tulburări de vedere. Cazurile mortale sînt foarte rare, sub 4%.

Singura specie comestibilă cu care se poate confunda este *Amanita caesarea* (crăițe, burete domnesc, roiniță), considerată cea mai gustoasă ciupercă. Crește izolat sau în grupuri în păduri de foioase, în luminisuri, în zonele calde.

Pălăria este portocalie spre roșu, netedă, strălucitoare, fără solzi.

Lamele de culoare galben-auriu și carnea albă-gălbuie sub pielea, groasă, densă, cu miros și gust plăcut.

Prezintă ca toate celelalte specii din genul *Amanita*, piciorul cu bulb, volvă bine dezvoltată și inel membranos.

Amanita pantherina (buretele pestriț) crește în păduri de foioase și conifere. Are toate caracteristicile genului (bulb, volvă, inel de culoare albă) și pălărie de culoare cafenie-cenușie, cu numeroși solzi albi, dispuși la suprafață în cercuri concentrice.

Este otrăvitoare, afectînd sistemul nervos parasimpatic. Simptomele debutează după 1—2 ore cu uscarea mucoaselor, înroșirea pielii, lărgirea pupilelor și efecte halucinozene. Bolnavul devine agitat și are manifestări de om beat (vorbește fără legătură, sare, dansează, ride și plînge fără motiv). În cazuri mai grave apar contracții musculare și pierderea memoriei. Simptomele dispar după 12—24 ore, cazurile mor-

tale fiind foarte rare.

Specia comestibilă cu care se confundă mai frecvent este *Amanita rubescens* (scui-patul cucului, cucii, pîta cucului, sau impropriu numită de unii culegători din zona Sibiului parisol, sau farison). Această specie, mult apreciată de consumatori, are două caractere care o delimitează de perechea ei otrăvitoare.

Solzii sînt bruni-cafenii, iar lamelele, carnea și piciorul capătă o culoare rozie la atingere sau rupere.

Este o specie frecvent întîlnită în pădurile de foioase și de conifere, din primăvară pînă vara tîrziu.

Amanita pantherina

Amanita muscaria

VINZĂRI — CUMPARĂRI

● Vind mobilă Narcisa plus fotoliu pat. Tel. 276 02 între orele 17—19 (4416)

● Vind două perechi clăpări mărimea 35, 1300 lei, clăpări mărimea 44, 1500 lei, cauciuc 145/13 nou — 2000 lei, TV Strassfurt alb negru defect — 2200 lei, roțile 22—30 cm, 1000 lei, fin 4 lei/kg, butelie aragaz, 13000 lei, Dacia din 1982 stare excepțională, 320000 lei. Informații telefon 49796. Zilnic orele 20—21. (4411)

● Vind ARO 320 Diesel, camionetă. Tel. 44124 după ora 15. (4389)

Mica publicitate

● Vind microbuz Mercedes, 207 Diesel (9 locuri), Ford Taunus 1300. Tel. 14100 (4413)

● Vind televizor color, Sibi. Tel. 32667 (4415)

● Vind pui ciine lup. Preț avantajos. Tel. 32258 (4414)

● Vind casă proprietate, singur în curte, 5 camere plus două spații comerciale, curte, grădină, pivniță mare, garaj. Construcție nouă. Numai pe valută. Materiale construcții, grinzi, scocuri, frigider la gaz, menajină mare. Tel. 46250 (4412)

COOPERATIVA
"PROGRESUL" SIBIU

angajează:

■ doi confecționeri ștampile, facsimile cauciuc.
Relații suplimentare la tel. 33329 sau 32833.

— 186 —

COOPERATIVA
"PROGRESUL" SIBIU

angajează:

— educatoare cunoscătoare a limbii germane.
Informații telefon 44770 (9—13). (183)

COMPARD SRL

anunță deschiderea biroului său din Sibiu, str. Someșului nr. 19 telefon 924—11881, fax 924—11881

— calculatoare PC — LASER, rețele
— aparate de copiat (xerox) SHARP ȘI PANASONIC
— telefax-uri PANASONIC
— modemuri CNet — HAYES compatibile
— videorecordere AKAI

Garanție și consulting asigurate. (104)

PROGRAMUL TV

VINERI, 12 IULIE 1991

10,00 Actualități, 10,10 Horoscopul zilei, 10,20 Film artistic: „Jocuri periculoase” (Franța). Cu: Victor Lanoux, Anny Duperey, Pady Rebbot. 12,00 Ora de muzică, 13,00 Oameni de lângă noi... sub semnul lui Iov, 13,30 Avanspremieră Tv, 13,40 Divertisment internațional, 14,00 Actualități, 14,10 Armonii corale, 14,30 Casa și grădina, 15,00 Documentar artistic, 15,30 Tele-vacanța școlară, 16,30 Muzica pentru toți, 17,00 Emisiunea în limba germană, 18,00 Invitatul săptămânii, 18,30 Cîntecul inimii mele, 18,45 Vîrstele peliculei, 19,35 Desene animate: „Aventurii spațiale”, 20,00 Actualități, 20,35 Telesport, 20,45 Viața parlamentară, 21,10 Studioul „E”, 21,40 Film serial: „Destinul familiei Howard” (10), 22,40 Simpozion, 23,40 Actualități, 23,50 Tele-top, 0,20 Jazz-fan, 0,55 Recomandări din programul de mâine.

SÂMBĂTĂ, 13 IULIE 1991

9,00 Micul dejun Tv, 10,00 Actualități, 10,10 Descoperirea planetei, 10,30 Oglinda fermecată — o nouă emisiune-concurs pentru copii, 11,30 Istoria religiilor, 12,00 Ora de muzică, 13,00 7x7, 13,30 Avanspremieră emisiunilor de la sfîrșit de săptămînă, 13,40 Studioul

muzicii ușoare, 14,00 Actualități, 14,10 Tele-club... pe Litoral, 17,30 Mapamond, 18,00 Încearcă-ți norocul! 19,00 Melodii îndrăgite, 19,15 Teleen-ciclopedia, 20,00 Actualități, 20,35 Film serial: „Nick, vîntor de capete” (Franța, 1988). Cu: Hippolyte Girardot, Geraldine Guyon, Catherine Alcover. (1), 21,30 Săptămîna sportivă, 21,55 Film artistic: „Maddie și David” (S.U.A., 1985). Cu: Cybill Shepherd, Bruce Willis, 23,25 Actualități, 23,35 TV 5 EUROPE. Stars '90. Varietăți.

DUMINICĂ, 14 IULIE 1991

8,00 Viața satului (I), 9,00 Micul dejun Tv, 10,00 Actualități, 10,10 Clubul desenelor animate, 11,00 Film serial pentru copii: „Vizitatorii” (3), 11,30 Lumină din lumină, 12,30 Viața satului (II), 13,30 Laureate ai concursului interpretelor cîntecului popular românesc „Maria Tănase” — Craiova, 1991, 14,00 Actualități, 14,10 Video-magazin, 17,30 Atlas, 18,00 Știință și imaginație, 18,30 Convorbiri de duminică, 19,00 Film serial: „Dallas” (40), 20,00 Actualități, 20,35 Film artistic: „Samuraiul” (Franța, 1967). Cu: Alain Delon, Nathalie Delon, Cathy Rosier, François Perier, 22,25 Duminica sportivă, 22,45 Maestrii, 23,50 Actualități.

● Cumpăr obiecte antice: ceasuri, pendule, tablouri pe lemn, pinză, porțelan deosebit, obiecte de mobilier stil, bonuri benzină. Tel. 47048 (4398)

● Cumpăr scară simplă, lungime între 3—4 metri și scară dublă, scîndură pentru podit pod, roabă, lopoți, hîrlete, tirnacop. Tel. 21992 (4399)

● Vind chiuvetă inox RFG dublă cu picurător stinga 100 DM. sau lei. Tel. 73735.

INCHIRIERI

● Inchiriez apartament două camere la bloc cu dependințe, intrări separate. Prefer persoană serioasă. Tel. 44062 între orele 16—20 (4397)

DIVERSE

● Firma „STYX” vă oferă posibilitatea de a câștiga suma de 20.000 lei cu o investiție de numai 1200 lei. Jucați cu încredere la „STYX” Sibiu, Strand, str. Vasile Cârlova nr. 7, tel. 14653 zilnic între orele 15—19. Duminică închis. (4371)

● Execut lucrări și reparații la instalații sanitare și gaz cu materialul clientului sau materialul meu. Tel. 73735.

Festival Folcloric
Internațional

„Cîntecele munților”

În perioada 21—27 iulie a.c., municipiul și județul Sibiu va găzdui, în organizarea Inspectoratului pentru Cultură și a Centrului Județean al Creației Populare, cea de a doua ediție a Festivalului Internațional de Folclor „Cîntecele Munților”.

În cadrul acestei săptămîni a cîntecului și dansului popular vor evolua ansambluri folclorice și ansambluri de cîntece și dansuri din Mexic, Belgia, Franța, Turcia, Italia, Siria și Republica Moldova precum și din cîteva județe din țară, vechi vetre folclorice românești: Neamț, Vaslui, Brașov, Vilcea, Călărași și, desigur, județul gazdă, Sibiu.

Sperăm că vom participa la spectacole de înaltă ținută artistică, pe măsura vocației creatoare de frumos a participanților.

REPUBLICA SUD AFRICANĂ ELIBERATĂ DE BALASTUL EMBARGOU LUI AMERICAN. WASHINGTON 10.07

„În Africa de Sud s-au înregistrat progrese ireversibile”, a subliniat președintele Bush, anunțînd miercuri ridicarea sancțiunilor economice impuse acum 5 ani. Încă de marți Bush își anunțase la Toronto (Canada) intenția sa. Tot miercuri, după anunțarea ridicării embargoului american, Bush a avut o convorbire telefonică cu liderul negru Mandela, explicîndu-i motivația hotărîrii, precum și sprijinul SUA pentru egalitate deplină. Într-adevăr, guvernul minorității albe, condus de Frederik de Klerk (55 ani) a dovedit îndeplinirea condițiilor cerute pentru schimbarea imaginii R. Sud Africane în fața lumii, eliberînd toți deținuții politici, cu toate că CNA (Congresul Național African — organizație de stînga) susține că mai sînt deținuți politici, dar închiși sub altă în-

Asistența medicală

Statul comunist s-a declarat pe sine singurul proprietar și singurul beneficiar a toate și a tot. Astfel s-a dovedit în timp, timpul care le dovedește pe toate, că este incapabil să administreze, să asigure hrană, căldură, lumină, îmbrăcăminte, încălziminte, locuințe, drumuri, școli, spitale, asistență educațională, asistență medicală și celelalte cîte. Preluînd toate veniturile într-un fond centralizat amorf, numit bugetul de stat și-a asigurat în folosul oligarhiei comuniste posibilitatea de a dispune arbitrar și antisocial de munca și destinul popoarelor peste care s-a aburcat.

Asistența medicală nu este

nicăieri în lumea civilizată o activitate bugetară, care să fie reprezentată, propagandistic, drept gratuită. Ea se bazează pe o legislație coerentă de protecție socială. Practica medicală este cuantificată iar achitarea ei nu este lăsată în seama celor suferinzi ci este asumată social, prin contribuția direct proporțională cu veniturile realizate. Standardul ridicat al asistenței medicale în lumea dezvoltată își are izvor în această opțiune civică și umanitară. Mai jos redăm, fragmentar spre exemplificare, un document al existenței, altădată, a acestui sistem în România.

Ion UNGUREANU

COLEGIUL MEDICILOR — SECȚIA JUDEȚEANĂ — SIBIU

TARIF MEDICAL MINIMAL

○ consultație în cabinetul medicului. Prima consultație	200	Lei
Restul consultațiilor în continuare	150	Lei
Certificat medical de sănătate sau de boală	200	Lei
Certificat medical pentru societăți de asigurare (asigurat până la 50.000 Lei)	250	Lei
Pentru fiecare 50.000 Lei în plus, se majorează cu 50 Lei.		
Certificat medico-legal (până la suma de 50.000 Lei despăgubire)	500	Lei
Pentru fiecare 50.000 Lei în plus, se majorează cu 50 Lei.		
Participarea oa expert în fața instanțelor judecătorești, fie chemat de instanță sau particular, minimum	2000	Lei
Cînd expertiza este cerută în scris și cînd reclamă studii speciale și timp îndelungat (afară de această sumă se va mai stabili un onorar care să nu poată fi mai mic de 30% din tariful advocațional).	3000	Lei
Expertize cerute de industrie pentru instalații igienice a industriei, pentru orientarea clădirilor, examinarea solului, instalației de încălzire și aerisire, precum și protecția sănătății muncitorilor	3000	Lei
Autorizații pentru transport de cadavre	1000	Lei
Autorizații și asistență la exhumări (afară de această sumă se va stabili un onorar care să nu poată fi mai mic de 30% din tariful advocațional).	2000	Lei
Asistență la naștere fără intervenție	1000	Lei
Asistență la naștere cu intervenție	1500	Lei
Evacuarea manuală a placentei	1000	Lei
Quetarea de resturi placentare	1000	Lei
Profesorii Universitari, Conferențarii, Docenții, Medicii Specialiști recunoscuți de lege, pot urca tariful minimal al consultațiilor și examinărilor de specialitate, cu 100%.		
Medicii, în cazuri bine motivate (orfani, văduvele de război, invalizi etc.) pot reduce taxa cu 50%, în cazuri excepționale a da chiar consultații gratuite.		
Familia medicului — soție, copii — primește consultații gratuite.		
Fiecare medic va ține acest tarif în cabinetul de consultații.		

Președintele Colegiului:

Prof. Dr. IULIU HAȚIEGAN

cadrare juridică. La aflarea acestei așteptate vești, de Klerk a spus emoționat: „Este un moment din istorie, pe care mulți nu credeau că-l vor apuca. Hotărîrea va folosi tuturor africanilor, în special cetățenilor negri, care au dus greul”. Punctul de vedere al CNA este însă mai sumbru: „Ridicarea embargoului american, este o măsură prematură”. Pînă la sfîrșitul lunii, se așteaptă ca Japonia să imite gestul Washingtonului.

ELȚIN — PRIMUL PREȘEDINTE RUS ALES ÎN MOD DEMOCRATIC.

Moscova 10.07 — „Rusia se ridică din genunchi, pentru a deveni un stat suveran înfloritor” a declarat în aplauzele celor prezenți, Elțin, cu prilejul ceremoniei depunerii jurămîntului, ca primul președinte al RSFR, ales în mod democratic. Boris Nicolaevici Elțin, născut la 1.02.1931 în satul Butka, raionul Talitk, regiunea Sverdlovsk, a absolvit în anul 1955 Institutul Politehnic Sverdlovsk. E membru PCUS din '61. În '52 s-a căsătorit cu Naina. La ceremonia jurămîntului, a asistat și președintele sovietic Gorbaciov (din '85 la putere). Vor fi colaboratori sau rivali? Un imperativ, îi face pe cei doi „mari” să colaboreze: Rusia trebuie să trăiască mai bine, într-un timp cît mai scurt!

Președintele Gorbaciov va pleca marți la Londra, pentru a participa la lucrările „G-7” (Grupul celor 7 mari țări industrializate), iar miercuri, 17.07, se va întîlni cu președintele Bush. Gorbaciov va fi însoțit de un economist, autorul vestitului program economic, supranumit „marea afacere”.

BUSH SE DESTAINUIE TURCILOR

Ankara — ziarul „Milliyet” (fondat 1950) din 10.07 publică un interviu, acordat de președintele Bush, care după reuniunea „G-7” de la Londra, va vizita în perioada 18—21.07 Grecia și Turcia. Bush promite: „voi contribui la încetarea diferendelor celor două țări aliate cu SUA și NATO și sper să se rezolve problema cipriotă. M-ar bucura un acord de non-atac între Grecia — Turcia”. La Ankara a produs senzație faptul că liderul american nu pomenise nicăieri în interviu numele lui Rauf Denktaş — președintele „Republicii Turce a Ciprului de Nord”.

FLASH

■ NOSTALGII. Generalul R. Mincev (șef stat major al Bulgariei) declara: „Bulgaria are nevoie de revenirea la tratatul de prietenie cu URSS. Bulgaria nu poate supraviețui militar, fără URSS”.

Rubrică de Emil PORIME